

Lumina

Foaie săptămânală pentru

On. Red. «Transilvania»

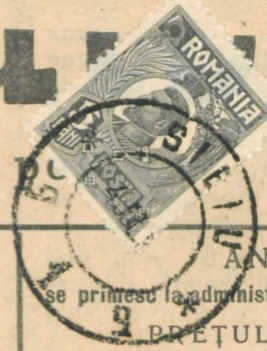
Schimb

Loco (str. Șaguna 6)

PREȚUL ABONAMENTULUI:
Pe un an Lei 55—
Pe o jumătate de an 30—
Pentru străinătate 100—
Pentru America pe un an dolari 2—
Un număr 1 Leu.

REDAȚIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

ANUNȚURI
se primesc la administrația din strada Mitropoliei 45.
PREȚUL ANUNȚELOR:
Un șir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Biserica și Școala

— a fost grija de căpetenie a lui Șaguna. —

La dorința sa, mitropolitul Șaguna a fost îngropat lângă biserică și școala din Rășinari. Această dorință a lui Șaguna este plină de înțeles și de învățătură. Mitropolitul Șaguna își doarme somnul de veci lângă biserică și școală în semnul că toată truda și munca vieții sale și-a îndreptat-o spre întărirea bisericii și a școlii. Prin această întărire a bisericii și a școlii, a putut Șaguna să-și apuce neamul pe calea înaintării și numai prin această întărire vom putea merge și noi înainte.

Mormântul dela Rășinari astfel grăește: «Luați aminte Românilor și conducătorilor că tăria acestui neam este biserică și școala din mijlocul satului: credința și lumina din mijlocul poporului. Duce-ți mai departe munca mea pentru biserică și școală, pentru deșteptarea și luminarea poporului».

Graiul mormântului dela Rășinari este o muștrare pentru vremile și oameni de acum. Este o îndoită muștrare, și anume întâi dată pentru că cu bisericile și cu școlile stăm mai rău ca în trecut și a doua oară pentru că se sapă prăpastie între biserică și școală pe cari Șaguna le-a legat de oaltă.

Nu mai în mitropolia Ardealului avem peste 500 de biserici fără profeți și peste 5000 școli fără învățători. Adecă stăm mai rău ca pe vremea lui Șaguna. Vina o purtăm și noi și statul pentru că nu jertfim destul pentru școală și biserică. Pe vremea lui Șaguna, oamenii plăteau pe dascăli și pe «dieci» cu grâu, cu porumb, cu lemne, cu hrănuri și alte ajutoare de bani și de ale traiului. Iar astăzi? Sărim cu toții în cărca statului și nu ne dăm seama că și noi trebuie să punem umărul. Străinii din țara noastră ne întrec și acum cu școlile pentru că jertfesc mai mult decât noi. Întrebați numai pe un sas sau pe un ungur cât dă el pentru școală.

Un străin de prin America dacă ar cerceta satele noastre, foarte mult s'ar minuna și foarte prost ne-ar judeca văzând cele câte 9—10 crâșme în fiecare sat stând față în față cu o școală proptită și o biserică incuiată.

Prăznuirea lui Șaguna să ne fie un îndemn a ne întoarce cu mai multă grijă și jertfă pentru școală și biserică; și să fie o poruncă conducătorilor noștri dela București să ne lase biserică și școală așa legate de oaltă cum ni le-a lăsat marele nostru mort. Școala noastră s'a făcut tinda și fica bisericii și așa vrem să o păstrăm pentru copiii noștri să le dea nu numai învățătura slovelor, ci și duhul temerii de Dumnezeu și al dragostei pentru evanghelia Mântuitorului.

P. Trifa.

Două scrisori dela doi slujbași cari au intrat în oastea noastră.

«Domnule Redactor! Cetind tot mereu în «Lumina Satelor» despre râvna și zelul ce-l depuneți pentru a înjgheba o Oaste de buni creștini cari să scoată din traiul lor sudalma, beția și alte păcate, m'am decis și ieu ca un păcătos a intra cu trup, cu suflet în această Oaste, în fruntea căreia stă Mântuitorul Hristos.

Mă cutremur și mă înfior când îmi aduc aminte de trecutul meu întunecat, provocat în urmă slăbiciunii de care am fost stăpânit, lăsând pe Satana să se facă stăpân peste mine și voia mea, iar pe Dumnezeu hulindu-l cu sudalme și beții.

Mă cutremur și mă înfior dându-mi seama că prin aceste păcate am vătămat nu numai pe Dumnezeu, ci și pe deaproapele mele, ba am făcut zile amare și celor scumpi ai mei (soției și copișilor), a căror soartă și existență este legată de purtările mele.

Acum acceptând cu toată dragostea părințeștile Dv. sfaturi din «Lumina Satelor», sfaturi cari mi-au luminat mintea și judecata, mă întorc ca fiul ce rătăcit, rugându-vă să binevoiti a mă primi și pe mine păcătosul în Oastea Mântuitorului Hristos, nădăjduind într-o vieată liniștită pe acest pământ și într-o mântuirea sufletului.

Mă voi nizu de azi încolo prin cuvinte plăcute lui Dumnezeu a îndemna pe locuitorii comunei mele, în fruntea cărora mi-a rânduit Dumnezeu să stau, ca să mă urmeze și nădăjduesc că glasul meu nu va striga în pustiu.

Rog pe prea milostivul Dumnezeu să binecuvinteze bunele mele intențiuni și să le încoroneze cu darul său ceresc, iar nouă celor ce ne-am grupat în jurul Mântuitorului Hristos, să ne dăruiască milă și iertare.

Sebeșul de sus, la 30 Iunie 1923.

Vasile Greavu,
notar comunal.

Cu cea mai mare bucurie vă primim în oastea noastră, iubite Dle secretar. Scrisoarea de intrare în oastea și mișcarea noastră iacă am pus-o aici în fruntea gazetei. Am pus-o pentru că am aflat în ea trei lucruri de laudă pentru cel ce le-a scris și de bucurie pentru oastea și ostașii noștri.

1. Întâi dată, ne bucurăm că a intrat în oastea noastră un cărturar care mărturisește atât de frumos pe Mântuitorul și nu se rușinează a vorbi despre evanghelia Domnului și mântuirea sufletului. «Nu mă rușinez de evanghelia lui Hristos» zicea apostolul Pavel (Romani 1, 16) și scrisoarea dela Sebeș ne arată pe un astfel de creștin care nu se rușinează de evanghelia lui Hristos. Pilda acestui cărturar să fie urmată și de alții că sunt astăzi atâția oameni, mai ales în domeniul nostru cărora li-e rușine să vorbească de Hristos și mântuirea sufletului.

2. A doua oară, scrisoarea dela Sebeș ne arată dorința ferbinte a unui creștin de a se apropia de Mântuitorul ca să-și poată tămădui boalele patimilor. Aceasta este

calea mântuirii, iubite Dle secretar și iubitorilor cetitori: să ne apropiem de Mântuitorul cu boalele noastre sufletești, așa cum se spune la evanghelia că bolnavii se apropiau de Isus și luau tămăduire.

3. A treia oară, scrisoarea dela Sebeș ne arată chipul unui adevărat slujbaș creștin și român care s'a hotărât să ajute evanghelia și lumina Domnului Isus în mijlocul poporului nostru.

Domnul și Mântuitorul nostru Isus Hristos să-ți ajute și să te întărească, iubite domnule secretar, cu al său dar și cu a sa binecuvântare.

«Domnule Redactor! Eu jandarmul sergent Iacob Simion dela postul de jandarmi Oarda de jos (jud. Alba Inferioară), de loc din comuna Dăisoara (jud. Târnava mare), cetind revista D-voastră și văzând că D-voastră luptați foarte mult pentru a îndepărta pe creștinii bisericii noastre dela 2 păcate grele: «beția și sudalma», m'am bucurat foarte mult, că și eu urăsc aceste păcate și Vă rog să mă scrieți și pe mine în oastea D-voastră și a Domnului Isus.

Eu sunt aici la acest post de 1 an și jumătate și umblând prin comunele din postul meu, cu mare durere am văzut că în Dumineci și în sărbători sunt mai mulți creștini la crâșme, decât la biserică. În tot satul am văzut câte 8—10 crâșme, o mare pacoste și sărăcie pe bieții creștini.

Vreau să intru și eu în oastea celor ce s'au hotărât să lupte în oastea lui Isus și rog pe ceilalți frați a mă primi și pe mine între ei ca pe un frate de al lor.

Oarda de jos, la 27 Iunie 1923.

Jandarm sergent Iacob Simion.

Fi binevenit, iubite D-le sergent, în oastea și mișcarea noastră. Scrisoarea ce ai trimis-o, iacă o publicăm aici în fruntea gazetei, pentru că noi vedem în această scrisoare chipul unui adevărat jandarm român.

Foștii jandarmi unguri aveau injurături grozave. Cine injura mai bine, era mai mare viteaz și purta mai multe medalii. Acest nărav prost și păgân nu trebuie să treacă la jandarmii noștri și iată sergentul nostru dela Oarda ne arată chipul adevăratului jandarm român care nu împarte injurături prin satele noastre, ci îndemnuri creștinești.

În scrisoarea ce ne-ai trimis-o, iubite D-le sergent, noi îți vedem durerea sufletească ce o porți pentru stricăciunile sufletești ce le vezi prin satele noastre și îți vedem râvna ce o ai pentru a ajuta îndreptarea lor. În oastea noastră vei fi un adevărat ostaș care îți aperi și țara și evanghelia Mântuitorului Hristos.

Voi, iubitorilor jandarmi, luați pildă dela acest camarad al vostru, iar ție, iubitorul nostru ostaș dela Oarda, Dumnezeu să-ți ajute și să te întărească cu a sa binecuvântare și cu al său dar și ajutor.

Ce mai e nou în țară?

Alegerea dela Sebeșul-săsesc.

În zilele aceste se face alegerea de deputat la Sebeșul-săsesc. Lupta electorală se va da între partidul național și cel liberal. Gazeta noastră nu face politică de partid și așa noi nu ne amestecăm nici în această luptă politică, nici în altele. Vom spune însă că ne doare un lucru. La Sebeș sunt mulți alegători sași și ce se întâmplă? Cele 2 partide românești se lungeșesc pe întrecute pe la Sași să le câștige care de care voturile și iacă în chipul acesta politica ne face de rușine și de umilință înaintea străinilor. Și pe lângă rușine vom mai rămânea și de pagubă că neamțul li șmecher mare și se va da cu cine dă mai mult.

Astfel se va întâmpla că la Sebeș adevărații biruitori vor fi Sașii cari vor mai stoarce ceva dela Români.

Ce mai e nou în lumea mare?

De 32 săptămâni ține sfatul dela Lozana

și ispravă ca-n palmă. Turcii nu îngăduie, Grecii nu se lasă și pe deasupra și cei mari au anumite hărăeli între olaltă. În semn de mînie, jumătate din delegații Turcilor au plecat acum acasă și se crede că sfatul de pace se va închide fără mare ispravă.

Nemții au omorât 9 soldați belgieni.

În Ruhr, ținutul ocupat de Francezi și Belgieni, Nemții din orașul Duisbourg au omorât în chip mișelesc 9 soldați belgieni. Ca răspuns la treaba asta, Francezii și Belgieni au pedepsit orașul Duisbourg cu o pedeapsă de 30 miliarde Mărci.

În jurul împărțirii moșiilor

— o plângere din comuna Fizeș. —

Din comuna Fizeș (jud. Caraș-Severin) primim o plângere mai lungă în care plugarii de acolo se plâng că din moșia ce li-a dat-o lor legea în arândă forțată, primăria comunală le-a luat o parte de cam 80 de jugăre, cel mai bun fânaț din întreg hotarul comunei «pentru cei 3 tauri comunali». Primăria a făcut acest lucru «fără știrea și autorizarea delegaților sâtenilor și a reprezentanței comunale, zice-se pe baza unui ordin al agronomului regional din Bocșa»... Și așa «domniii împărțit-au fânul nostru loruși în chipul următor: 5 jugăre agronomului regional, 5 jugăre primpretorului plasei, 5 jugăre secției de jandarmi, 1 jugăr inginerului, 1 jugăr primarului... iar restul de 60—70 de cară de fân pentru taurii comunali»...

Pe deasupra oameni au mai făcut și «clacă» și au cărat fânul într-o zi de sărbătoare. Pe plugarii din Fizeș li doare acest lucru cu atât mai vîrtos cu cât pe acolo a băntuit seceta și singura lor nădejde era fânațul din «Lugojan», cum i se zice la locul acela. Era deci firesc ca plugarii să murmure și să ceară convocarea reprezentanței comunale a-și da seama de isprava ce a făcut-o. Dar administrația n'a voit să convoace reprezentanța, ci ca răspuns celor nemulțumiți, *cei dela administrație au început a șicana pe oameni ca pe vremea Ungurilor.* Primăria și jandarmeria citează zilnic pe membrii reprezentanței la primărie și le pun în vedere felurite pedepse pentru că nu «și-au cărat gunoju», «au arme ascunse» și alte asemenea. Iar ca pupază pe colacul șicanărilor, agronomul regional a oprit pășunatul în «Lugojan» sub o pedeapsă de 100 Lei de cap de vită și mai cere dela oameni încă 205 Lei pentru fiecare jugăr de fân cosit pentru tauri, după ce oameni au mai plătit odată și pământul și pășunatul.

Față de aceste stări urâte și rușinoase, plugarii din Fizeș cer să se facă o grabnică cercetare (anchetă) și «cei vinovați să fie pedepsiți».

Au toată dreptatea!

Invățăminte dela Vintileanca

— unde o groaznică ciocnire de tren a omorât 70 de oameni. —

Cum s'a întâmpilat nenorocirea?

O groaznică nenorocire de tren s'a întâmpilat săptămîna trecută la Vintileanca, un sat din Moldova. Nenorocirea s'a întâmpilat așa că în gara Vintileanca, un tren de persoane, ce mergea spre Bucovina, aștepta să se petreacă cu un alt tren de marfă. Dar când a sosit în gară, trenul de marfă, din greșala acarului (a boactărului care îndreaptă trenul pe linia cutare și cutare), a fost apucat tocmai pe linia în care stătea trenul de persoane. Într-o clipeală câteva vagoane încărcate cu oameni au fost zdrobite tot jăndări și după alte câteva clipe au început gemetele răniților.

O privește grozavă a rămas după ciocnire: în toate părțile oameni tăiați și sfărtați în bucăți, iar alții schilăviți în fel și chip. Cei rămași în viață, după ce s'au trezit din spaima ce-i cuprinsese, au început să scoată pe cei răniți de sub dărâmaturi și să le lege ranele. Mai târziu au venit trenuri și doctori și cei peste 200 de răniți au fost duși la spitalele din București. Vagoanele încărcate cu răniți păreau că vin dela un front, unde s'a dat o luptă cumplită. La Vintileanca, pe lângă cei 200 de răniți, au rămas 70 de morți. Mai greu a fost lovit un vagon de cl. III plin cu soldați, femei și studenți. Jale și plângere mare a rămas după această nenorocire între ceice și au pierdut pe iubiții lor. Din această nenorocire au rămas și învățăminte, din cari dăm câteva mai jos.

«Dacă ai zile»...

Poporul nostru așa zice că dacă ai zile, scapi dela moarte. La Vintileanca încă s'a adevărit această vorbă. Mulți au scăpat ca prin minune din gura morții. Între cei scăpați este spre pildă un inginer care a scăpat acum a treia oară din trei ciocniri de trenuri. Și el era în vagonul morții, dar înainte de ciocnire cu o clipă, a trecut în alt vagon să-și cumpere ceva și așa a scăpat dela o moarte sigură. Tot astfel vre-o 10 oameni se coborăseră din acest vagon al morții să bea apă în stația ce trecuse și cum au cam zăbovit cu apa, în graba mare nu s'au mai suit în vagonul lor, ci au rămas în altul din urmă, și cu asta au scăpat dela moarte.

Sunt aceste tot atâtea pilde despre cum Dumnezeu te poate scăpa din orice primejdie. În Dumnezeu să ne încredem, pe El să-l iubim, de El să ascultăm și atunci El ne va apăra și ne va scăpa din orice primerdii.

Pungașii au jefuit pe cei morți și răniți.

Cu prilegiul nenorocirii dela Vintileanca s'a întâmpilat și un lucru de tot sălbatoc și păgănesc. În vreme ce sîngele curgea din ranele răniților și ei strigau după ajutor, au alergat unii la ei, dar nu să-i ajute, ci să-i jefue și să-i fure. Pungașii au strâns saci întregi de furături și apoi au fugit la pădure. Un domn povestește cum un pungaș se trudea să scoată inelul de aur din mîna unei doamne omorâte de tren și cum nu-l putea scoate de

grab, a scos brișca și tăiînd degetul, a luat inelul cu deget cu tot.

Din buzunarul unui rănît, pungașii au furat 22 mii de Lei, toată averea bietului om ce nu se putea apăra. Această sălbătăcie este o dovadă că sunt în această lume dihăanii sălbatice îmbrăcate în chip de om, sau mai bine zis draci cumpliți purtând înfățișare de oameni.

«Avea năravul beției»...

Pricina nenorocirii dela Vintileanca a fost acarul (boactărul) Ioan Păun care n'a îndrumat intrarea trenului de marfă pe linia care trebuia, ci l-a băgat pe linia cea cuprinsă de trenul personal. După această cumplită greșală, acarul a dispărut și nu i-s'a mai dat de urmă. Se aude că s'ar fi spânzurat, muștrat fiind de grozava urmărire a nebăgării lui de seamă. Despre acest acar, ceice-l cunosc spun că «avea năravul beției» și poate de bună seamă beat a fost când a băgat trenul pe linia cea oprită care i-a dus pe oameni la moarte.

Iată ce isprăvuri face rachiul și beția. La Vintileanca, rachiul a omorât 70 de oameni, dar iubiților cetitori, să ne gândim că pe lângă asta rachiul și beția face în fiecare zi sute și mii de ciocniri sufletești și de omoruri sufletești. De aceea statele cele cuminți (America, Anglia) au oprit beuturile îmbătătoare (alcoholul). Statul nostru răvnește la veniturile ce aduc beuturile, dar iată ce fel de venituri sunt aceste: veniturile morții și ale diavolului.

Un om a orbit de groază.

Unul din călătorii scăpați dela moarte, văzînd grozava peire și pustiire ce a rămas pe urma ciocnirii, și-a închis ochii să nu mai vadă această privești fioroasă. Când mai târziu și i-a deschis iar, spre marea lui durere a băgat de seamă că nu mai vede, adevă înfiorarea cea mare i a stricat vederea ochilor.

«Fiți totdeauna gata»...

Îngroparea celor morți la Vintileanca a făcut o episcopul Buzăului încunjurat de toți preoții ținutului din jur. Peste 3 mii de oameni au luat parte la jalnica îngropăciune. Din partea guvernului au fost 2 miniștri. Îngropăciunea s'a făcut pe spelele statului. Episcopul a ținut o foarte frumoasă vorbire, zicînd între altele: «nenorocirea de aici ne aduce aminte de vorbele Scripturii: fiți totdeauna gata că nu știți ziua și ceasul când moartea va sosi... în călătorie au plecat acești oameni pe cari li pogorâm acum în mormânt... unii mergeau cu bani la țarg, alții să-și lucre moșia, alții să-și vadă părinții și iată acum călătoria și planurile lor fără de veste s'au sfârșit... o călătorie este și viața noastră... în trenul cel mare al vieții mergem și noi și nimenea n'ar putea ști de vom ajunge până în capăt cu trenul, sau călătoria ni-se va sfârși unde nici nu gândim și când nici nu ne așteptăm»...

Iată dar, iubiților cetitori, că din nenorocirea dela Vintileanca, putem învăța multe învățături folositoare. Cine are urechi de auzit să le audă și să le înțeleagă.

Cât pământ s'a expropriat în Ardeal?

Directorul general încredințat cu împărțirea moșiilor din Ardeal, dl Petriș, într-o gazetă dela Cluj arată în chip oficios (adevă vrednic de crezare), că până la 1 Iunie s'au expropriat în 2750 de comune, 5358 de moșii, în mărime de 3 milioane și jumătate jugăre. Din acest pământ, a trecut în folosul sâtenilor aproape 2 milioane. În recurs sunt 717 comune cu 1 milion de jugăre. Lucrările cu exproprierea sunt aproape gata, rămînînd a se mai face exproprierea pădurilor și a pășunilor. Până la toamnă se crede că toate lucrurile vor fi gata.

Câte comune s'au impropietărit?

s'au impropietărit până acum 60 de comune cu 7320 de îndreptățiți și 70 de mii de jugăre (cam puțin!). S'au luat măsuri pentru grăbirea acestor lucrări. De prezent lucră la împărțirea moșiilor pe loturi 23 ingineri anteprenori, în 370 de comune, 41 ingineri de stat în 57 de comune și 23 de măsurători (triangulatori) cari pregătesc înainte terenul ce este a se măsura.

Improprietarile se fac numai după ce moșiile sunt măsurate și trecute la cartea funduară pe numele celor îndreptățiți.

Evanghelia de Duminică: „Și vindeca toată boala și neputința în popor“.

«In vremea aceea trecând Isus, au mers după dânsul doi orbi, strigând și grăind: miluește-ne pre noi, Fiul lui David!»

Iar după ce au mers în casă, au venit la dânsul orbii și le-au grăit lor Isus: credeți că pot să fac eu aceasta? Grăit-au lui: așa, Doamne!

Atunci s'au atins de ochii lor, grăind: după credința voastră, fie vouă! Și s'au deschis ochii lor. Și le-au poruncit lor Isus, grăind: vedeți, nimenea să nu știe. Iar ei ieșind, l-au vestit pre dânsul în tot pământul acela.

Iar ieșind ei, iată, au adus la dânsul pre un om mut, îndrăcit. Și scoțându-se dracul a grăit mutul, și s'au mirat no- roadele, grăind, că niciodată nu s'a arătat așa întru Israil. Iar Fariseii grăiau: cu domnul dracilor scoate pe draci.

Și străbătea Isus prin toate cetățile și orașele, învățând în soboarele lor, și propoveduind Evanghelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru norod» (Mateiu cap. 9 vers 27-35).

Așa ne spune evanghelia despre Isus că «vindeca toată boala și toată neputința în popor». Boale și neputințe sunt și astăzi în popor. Eu înțeleg nu numai pe cele trupești, ci mai ales pe cele sufletești. Căci oare omul cel beat care înjură pe Dumnezeu și zbiară și lovește, nu este și el un îndrăcit și chinuit de «duhurile cele rele» ale beuturilor? Și oare desfrânatul (curvarul) care nu mai cunoaște nici rușinea, nici păcatul, nu este și el un orb, un orbit de patimile poftelor trupești? Sau oare cel lacom care trage și cămașa din spatele sâracului să facă «câștig» nu este și el un orb și orbit de patima lăcomiei?

Toți aceștia și alții asemenea lor sunt bolnavi și toți aceștia nu se pot vindeca altcum decât dacă se apropie de Mântuitorul ca și bolnavii din evanghelie. Mulți oameni pătimiși încearcă de multeori să se îndrepteze că și ei văd prăpastia spre care merg. Dar cei mai mulți se proptesc în vorbele «nu pot», «nu mă pot dezbara».

Mai deunăzi, un abonat al gazetei noastre, pătimăș în beție, s'a abătut pe la redacția noastră. Cu multă durere îmi spunea: «Am cercat Dle Părinte să mă las

de beție. De 3 ori am trecut pe lângă crăsmă și n'am intrat în ea, dar a 4-a oară, beția m'a biruit și încă și mai cumplit ca mai nainte m'a chinuit».

I-am răspuns: apropie-te de Mântuitorul Hristos cu toată încrederea și cu toată credința sufletului tău căci El a zis «crede și vei fi mântuit».

«Fără de mine nu puteți face nimic» a zis Isus (Ioan 10, 12) și nici o hotărâre de schimbare a vieții și de părăsire a păcatelor nu duce la biruință dacă nu te-ai apropiat mai întâi de Isus și dacă nu l-ai primit pe El ca Mântuitor și Doftor care singur te poate scăpa și tămădui.

Cei 2 orbi din evanghelia de Duminică s'au tămăduit după ce i-a întrebat Isus: credeți că pot să vă vindec? iar iei au răspuns «așa este Doamne»... atunci li s'au deschis ochii «după credința lor».

Cetitorule! Pătimesti și tu în atare nărav rău de care nu te poți desbăra? Apropie-te cu boala sufletului tău de Hristos. Vorbește cu El și azi și mâne prin rugăciune. Arată-te cu boala Lui și te încrede Lui ca să te vindece El. De vei face așa te vei mântui.

I. Tâlcuitor.

Să ne împăcăm cu Dumnezeu și atunci vom avea „pace“ adevărată.

După pedeapsa potopului, Biblia ne spune că Lot a ieșit din corabie și a adus jertfă de mulțămintă lui Dumnezeu. În decursul jertfei s'a arătat curcubeul în semn de pace și de împăcare a lui Dumnezeu cu oamenii. «Și au zis Domnul Dumnezeu către Noe: acesta (curcubeul) este semnul legăturii ce am pus între mine și între pământ» (Facere 9, 16)... «că nu voi adaoge mai mult a blăstăma pământul pentru faptele oamenilor» (Facere 8, 20).

Creștinilor! Să luăm aminte că și noi am trecut prin un potop de pedeapsă a lui Dumnezeu. Războiul cel mare și înfricoșat a fost un potop de foc și de moarte prin care Dumnezeu a trecut omenirea de pe pământ. Cât de grozav a fost acest potop, câte lacrimi s'au vărsat, câte rugăciuni s'au făcut pentru sfârșirea lui! Dar ce s'a întâmplat după ce oamenii au scăpat din focul și potopul războiului? S'au făcut oamenii mai răi și mai stricați. Noi cei scăpați din focul războiului n'am făcut așa cum a făcut Noe: nu ne-am întors către Dumnezeu cu rugăciuni și purtări bune.

Asta-i pricina că după potopul războiului, nouă nu ni se arată «semn de pace», ca după potopul din vremea lui Noe, ci nouă ni se arată tot semne de mânie și de ceartă a lui Dumnezeu. Scumpetea, lipsa, feluritele plăgi, vremea nepotrivity... sunt tot atâtea semne de mânie și de ceartă a lui Dumnezeu pentru păcatele noastre.

Creștinilor! După războiul cel mare, cu dor am aștepta «pacea» și binele, dar în loc de pace «iată spaimă avem» (Ieremia 8, 15) și năcazuri tot mai mari. Pace adevărată nu vom avea până când nu se vor îndrepta purtările oamenilor, până când nu ne vom întoarce și noi ca oamenii din chipul de mai sus cu rugăciuni spre ceriu, spre Dumnezeu...

Chipul de mai sus ne arată cum junghie oamenii animale: boi și berbeci ca să-i aducă jertfă lui Dumnezeu. Așa să junghiem și noi dobitoceștile noastre patimi: bețiile, desfrânările, trufia, lăcomia... Numai după o astfel de jertfă ni se va arăta și nouă «semn de pace» ca pe vremea lui Noe.

I. T.

„Și s'a îmbătat Noe“...

(Facere 9, 21).

Despre Noe ne spune Biblia că după ce a ieșit din corabie «s'a făcut lucrător de pământ și a sădit vie». Scăpat din potop și împăcat cu Dumnezeu, Noe și feciorii lui trăia în pace și fericire. Dar într-o zi ce s'a întâmplat? «Și a beut Noe din vin și s'a îmbătat» ne spune Biblia. Și din această îmbătătură ce a ieșit? Ham a răs de golăciunea tatălui său beat și pentru asta Noe l-a blăstămat zicând: «blăstămat să fie Ham pruncul meu și să fie slugă fraților săi». Din asta de bună seamă va fi urmat dujmănie între fiii lui Noe și urmașii lor. Această dujmănie a rămas până astăzi între neamurile pământului căci așa zice Biblia: «din neamurile feciorilor lui Noe s'au împărțit hotărâle neamurilor pe pământ» (Facere 9, 21).

Iacă vedeți: Noe s'a îmbătat o singură dată și urmările cele rele ale beției lui au rămas până astăzi. Beția lui Noe s'a făcut un izvor nesecat de urmări rele și orice beție este, iubite cetitorule, un astfel de izvor.

Scrisori din vremea războiului.

Din vremea războiului păstrez o gramadă de scrisori trimise dela păstorii mei duși ca ostași la fronturi. Le cetesc și astăzi cu mare plăcere, căci fiecare scrisoare vorbește despre Dumnezeu, și despre întoarcerea oamenilor către El. «Spune oamenilor Dle părinte, — zice o scrisoare — să se întoarcă către Dumnezeu ca să se gate odată acest potop de foc ce s'a slobozit peste noi».

Un altul scrie: «și mai departe vei afla, Dle Părinte, că am pus gând bun înaintea lui Dumnezeu că de voi scăpa din acest potop de foc, apoi trei sfertaiuri din viața mea am să o petrec în rugăciune către Dumnezeu și numai un sfertaiuri pentru mine»...

Celce a scris această scrisoare a scăpat din focul războiului, dar făgăduința și-a uitat-o de mult. Astă iarnă l-am văzut într'un birt. Mâna lui care scrisese făgăduința, izbea în masa din crăjmă și din gura lui curgeau înjurături atât de grozave de parcă și soarele de pe cer se înfiorea.

Iată de ce potopul năcazurilor noastre nu s'a gătat și nu se gată.

Cum să facem cașcavalul?

Cu ziua de 15 Iunie, cașcavalul s'a slobozit la export și așa prețul lui se va urca și mai mult. De altcum cașcavalul întotdeauna a fost un negoț căutat și bine plătit. Și la noi se face cașcaval în anumite locuri. Cel mai vestit este cel care se face la Brașov. Dar felul în care facem noi cașcaval este prea rămas înapoi. Bacii noștri moștenesc facerea cașcavalului din tată în fiu și n'au mai dat în lumea mare să vadă cum fabrică cașcaval și alte neamuri. Așa este pricina că la noi fabricația cașcavalului diferă dela o regiune la alta, ba chiar dela o stână la alta. Fiecare baci își are sistemul său de făcut cașcaval și nu se lasă de el cu nici un preț. Asta-i o mare greșală.

Pregătirea cașului pentru făcut de cașcaval.

Dupăce laptele s'a încheșgat deplin (la vre-o 28 grade de căldură în cam 40 minute) se pune la scurs, așa cum am spus în numărul trecut. Dupăce s'a scurs zărul, legătura cu caș se întoarce cu nodul în jos pe o masă de lemn curată și puțin prăvălită. Apăsându-se, se lasă acolo cam o jumătate de oră. După acest timp, încercăm să vedem dacă cașul e perfect sbitic (uscat) sau nu. În cazul când e destul de svântat, tăiem din el pentru încercare două trei felii (bucăți). Luăm apoi aceste felii și le băgăm într'un cazan în care se află zăr amestecat cu apă fierbinte la 85—90 grade de căldură. După o jumătate de oră, în care timp am avut grijă a tot amesteca acele felii în apa fierbinte cu o lopățică de lemn, scoatem una din acele felii de caș afară și observăm dacă se întinde sau nu. Dacă se întinde continuăm apoi a ținea cașul și mai departe în apa ce fierbe. Dacă însă cașul se rupe de pe lopățică, atunci însemnează că s'a screpoșat — s'a tăiat — și nu mai e bun de făcut cașcaval, ci facem din el brânză. Continuăm apoi a ținea cașul tot în cazan și cercăm de se întinde sau se rupe, mai întâiu la jumătate de oră, apoi la o oră, apoi la două, etc., până când se implinesc 12 ore — în care timp l-am încercat cel puțin de 7—8 ori — și dacă vedem că tot se mai întinde și nu se rupe deodată, atunci ne putem încredința că acest caș este bun de prefăcut în cașcaval.

Făcutul cașcavalului.

În acest scop tăiem tot cașul în felii subțiri, subțiri, ca o muche de cuțit și pe cât se poate mai repede. Pe de altă parte pregătim pe foc un cazan cu apă care clocotește (fierbe). Luăm apoi aceste felii de caș, le punem într'un vas de metal

smălțuit și găurit în părății lui cu găurele atât de mici, încât abia să încapă prin ele gămălia (capul) unui chibrit și cari găurele să nu fie tocmai dese, și apoi punem acest vas în cazanul cu apă clocotită.

Careva ține acest vas în cazan, iar altul mestecă cu o lopățică conținutul din el însă cât se poate de repede. În acest timp, tocmai când amestecatul e în toiu, luăm cu o lingură de lemn sau cu o lopățică, amestecătură din vas și o ridicăm până la suprafața (fața) apei din cazan. Dacă această pastă nu se rupe, ci se ține de lopățică sau de lingură, atunci acest amestec e bun. Dacă se rupe, atunci nu i bun de cașcaval și în acest caz se pune în strecurătoare, se usucă și se dă la brânză. În cazul când e bună, atunci o deșertăm (golim) pe o masă și o împărțim în atâtea părți câte părți de cașcaval voim să facem. Pe aceste bucăți le punem pe niște pânze, apoi se strâng colțurile ei și se resfrâng spre centru, tipărindu-se între palme ca să capete forma plană și rotundă, pe care o voim, și care e potrivită și cu tiparul (forma) în care punem cașcavalul. Odată brânza pusă în forme, deasupra acestora se așează o scândură, iar apoi cu totul se răstoarnă cu fundul în sus presându-se puțin cu niște greutăți ce se pun pe o altă scândură așezată deasupra. Se repetă aceasta operație de 5—6 ori în timp de 10—12 ore, având grijă ca la cele două-trei întorsături de pe urmă, să sărăm formele pe toate părțile. După aceasta mai lăsăm cașcavalul în forme încă 5—6 ore și apoi îl scoatem afară și îl așezăm frumos, astfel ca roatele să vină unele peste altele în număr de 6—8 bucăți, presărând sare printre fiecare bucată în cantitate potrivită, nici prea puțină, ca să nu poată absorbi toată umezeala, nici prea multă, ca să nu se îngroașe goaja. După aceasta roatele de cașcaval se duc pe o leasă într'o cameră uscată și bine aerisită, unde se lasă 8—12 ore. Întreagă manipulația aceasta durează 3 zile.

Coacerea și vânzarea cașcavalului.

După acest timp luăm roatele de cașcaval, le spălăm încet cu o cârpă curată muiată în apă caldă, după care operație, le ducem într'o pivniță nu prea umeră, dar răcoroasă, unde le păstrăm 3—4 luni. În acest timp își completează coacerea. Din când în când să avem grijă a le mai șterge cu o cârpă curată, iar în caz când observăm că prind un fel de mușcătuș, să mai presărăm câte puțină sare printre ele, sau să le mai scoatem la aer. După trecerea timpului în care cașcavalul și-a terminat coacerea, se poate mânca s'au vinde. Cașcavalul este foarte căutat și bine plătit. Sfătuim deci pe crescătorii noștri de oi de a se ocupa cât mai mult cu fabricarea cașcavalului.

I. S.

Ceice samănă lumină în popor

— un învățător desface „Lumina Satelor“ în 200 exemplare. —

Începem să amintim mai departe pe ceice samănă lumină în popor ajutând desfacerea și răspândirea acestei gazete prin satele noastre. Ceice fac această osteneală sunt prietini și iubitorii cei adevărați ai poporului cari se ostenez pentru deșteptarea și luminarea lui.

Dintre acești sământători de lumină, amintim de data asta pe harnicul învățător, Vaselian Popoviciu din Bârzaava (județul Arad).

La început a desfăcut 50 exemplare, apoi în măsură în care a sporit numărul și râvna cetitorilor ne-a cerut 100 și acum desface 200 de exemplare. Iată ce poate face râvna și dragostea unui adevărat dascăl și luminător al poporului. Noi îi mulțămim învățătorului S. Popoviciu pentru sprințul cu care ajută munca acestei gazete și faptul lui o punem aici la gazetă ca pe o pildă vrednică de urmat și din partea altor cărturari.

O mare întrebare.

Poșta de ieri ne-a adus următoarea întrebare:

Dle Redactor! Noi, câțiva oameni, am voi să ducem boii noștri la Viena, sau alt undeva. Vama am plăti-o noi, decât să-i lăpdăm la jidovi. Deci ne rugăm a ne da sfat D-voastră că unde putem merge cu boii și cât costă părăchea.

Cătră cine să ne îndreptăm pentru îndrumare? Cu stimă:

Iosif Suciu, preot, Alun.

La această întrebare, răspundem: Cumințe și bun lucru ar fi acesta să-și scape plugarii munca și truda lor de speculanți, dar treaba asta cere pregătire și strângerea la olaltă a plugarilor (îtovărășire). La Viena nu pot pleca câțiva oameni cu câteva părăchi de boi, ci câteva sate ar trebui să se întovărășească laolaltă și să strângă câteva vagoane de boi. Și apoi trebuie să ai și legătură cu firmele cari cumpără vite. Acum se adeverește cât e de rău că plugarii nu-și au tovarășiile (cooperativele) lor cari să le vândă vitele din mâna lor și nu a jidovilor.

Plugarii din Alun și din alte părți să se întovărășească laolaltă și mai întâi să facă legătură cu firmele din Viena sau din alte părți trimițând pe un trimis de al lor care să facă mai întâi târgul și apoi să se trimită boii.

Aceasta este părerea noastră și răspunsul nostru la întrebarea plugarilor din Alun. Lăsăm să și spună părerea și alții în această afacere de mare însemnatate. Ceice au astfel de plauri și păreri, să ni le scrie ca să le publicăm la gazetă.

Cum umblă târgurile și negoțele.

Târgurile din săptămâna aceasta

(după calendarul nou):

15 Iulie: Buza, Buziaș (jud. Timiș). 16. Boșineu (jud. Arad), Păncota. 17. Siget (Marmăției). 18. Bășanii mari, Șonmărtin. 19. Arhidat, Basna, Mercurea Murașului, Olpret, Sângeorgiu-l-săesc, Vaida-Recea. 20. Beiuș, Caransebeș, Lipova, Petriș. 21. Deva, Miheș.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa: Leul s'a ridicat la 8-70 centime.

	cu Lei	210 —
1 dolar american		210 —
1 franc francez		12-20
1 coroană cehă		5-75
1 levă bulgară		2-25
1 dinar sârbesc		2-20
100 coroane ungurești		2-20
100 mărci nemțești		—10
100 coroane austriace		—29

Cum umblă vremea?

În timpul din urmă, vremea s'a întors spre ploaie. Au început ploile tocmai acum când era lipsă de căldură. Ploi mari cu vifor au fost prin Oltenia și au făcut mari pagube la Drăgășani și în alte părți. Ploile împedecă strângerea fânățelor și secerișul și de vor mai ținea începe a suferi și porumbul. Vremea este rece nu numai în țara noastră, ci și în alte țări. Spre pildă din Elveția vine știre că încă nu s'a pomenit o vară atât de rece ca asta. De pe la scâlzi, domnii au fugit acasă.

CONCURS

pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan din Sibiu.

În acest internat vor fi primiți în prima linie în mod gratuit orfanii săraci ai preoților și funcționarilor bisericiești din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu, cari cercetează vremea din școlile medii, civile, comerciale sau școala normală din Sibiu, ear ca absolvenți vor fi primiți cu preferință copiii preoților văduvi, apoi ai celorlalți preoți și funcționari bisericiești activi,

precum și orfanii și copiii altor părinți mireni din arhidieceză.

Ceice doresc că fie primiți în acest internat vor avea să-și înainteze cererile lor Consistorului arhidiecezan în Sibiu până Miercuri în 19 Iulie (1 August) a. c., însoțite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzută cu clauzula oficiului parohial concernent, că petentul și de prezent este credincios al bisericii ortodoxe.
2. Extras familiar și atestat despre averea părinților.
3. Atestat școlar în copie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de școală.

Taxa internatului pentru cei solvenți va fi la Lei 5000 — cinci mii — pentru anul școlar întreg, care se va plăti în patru rate egale. Afară de aceasta, fiecare solvent va mai avea să aducă în natură câte doi saci cartofi și câte cinci chilogramme unsoare sau slănină.

În decursul anului școlar, această taxă se va putea eventual majora după împrejurări.

De vestimente, haine de pat și încălțame trebuie să se îngrijască elevii.

Internatul se da deschide cu începerea anului școlar, când toți cei primiți vor fi supuși unei vizite medicale.

Fetele nu se primesc în internat, ci numai băieții.

Sibiu, 15/28 Iunie 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Știrile săptămânei.

Mari pregătiri pentru serbările lui Șaguna se fac la Sibiu și Rășinari. Din toate părțile țării se înștiințează ceice vor veni la această prăznuire. Toate hotelurile și instituturile publice sunt cuprinse de o comisie care se îngrijește de încartirarea oaspeților.

După ce gazeta noastră iese Mercuria, raport despre mersul serbărilor de Joi acest număr n'a putut aduce. Vom scrie însă în numărul viitor pe larg despre întreg mersul serbărilor.

Liceul din Brad a ținut cel dintâi examen de maturitate în săptămâna trecută. Acest liceu este al bisericii noastre ortodoxe și a fost înființat de marele mitropolit Șaguna. Apucase din început numai cu 4 clase și multe eforturi au făcut Românii și biserica noastră să-l poată ridica la 8 clase, dar toate eforturile noastre au fost zadarnice, pentru că stăpânirea străinilor n'a ajutat acest lucru, ci cât a putut l-a împedat. Abia în anii trecuți s'a desăvârșit zidirea acestui liceu, ridicându-se dela 4 la 8 clase.

La cel dintâi examen de maturitate a liceului nostru dela Brad a luat parte și Mitropolitul Ardealului, Dr. Nicolae Bălan, un semn și acesta despre cât de mult ține noi și biserica noastră la acest liceu, rămas o scumpă moștenire dela marele mitropolit Șaguna.

Mișcarea noastră împotriva bețiilor, injuriilor și alte păcate, trage tot mai multe sulete în oastea Mântuitorului. Acum cu prilejul serbărilor întru amintirea mitropolitului Șaguna vom ținea și noi cea dintâi a noastră adunare și despre hotărârile acestei adunări vom scrie în numărul viitor al gazetei.

N'avem școli destule. După chiar mărturisirea ministrului de școale, Anghelescu, avem în țară 600 mii de copii de școală cari n'au unde învăța, pentru că n'avem școale destule.

Pe lângă asta se mai plătura și aceea că copii nu vor avea din ce învăța, după ce Abecedarele și alte cărți de școală sunt tot mai puține și tot mai scumpe.

Ungaria a pierdut pâra. Grozii și baronii (boierii) cari au avut moșii aici în Ardeal, dar le-au lăsat în vremea revoluției și au trecut în Ungaria, ne părăsăra la Liga Națiunilor (Statul Popoarelor) că le-am luat moșiile și le-am împărțit plugarilor. Această pâra a grofilor acum s'a desbătut la Tribunalul Popoarelor și acest tribunal ne-a dat dreptate nouă Românilor și așa foștii grofi și baroni cari au moșii în Ardeal, au pierdut pâra.

Apărătorul Românilor a fost N. Titulescu, iar apărătorul Ungariei și al grofilor, a fost groful Appony, fostul hoher al școalelor noastre confesionale.

Prețuri din piața Bucureștilor. Carnea de vită 20 Lei, de porc 40 Lei, de miel 32 Lei, untura topită 60 Lei kilogramul. Găinile 60—75 Lei bucata, puii 25—40 Lei bucata, bobocii 60 Lei. Cireșele 20 Lei kilogramul, fragile 40 Lei, smeura 50 Lei kilogramul. Brânza de Brăila 36 Lei, untul 100 Lei kilogramul. Cartofii cu 3 Lei kilogramul.

Americanilor, nu trimiteți bani în scrisori! La Timișoara s'au aflat într'un praf de gunoier o grămadă de coperte venite cu scrisori și cu banii dela America. Cărțile fusese rămintânite de dolari înainte de a-și plini toată călătoria. În cărți nici nu-i ertat să se trimită bani și cine li trimite așa, face o ispravă tot atât de mare ca și când i-ar arunca în vânt.

Ce-i cu prețul lânii? În numărul trecut am amintit că la București se ține un sfat de pace și de înțelegere între producătorii de lână (oieri) și între fabricanții de postav. Sfatul s'a gătat așa că producătorii de lână și fabricanții de postav s'au împăcat întregal fără să mai cheme în ajutor pe ministrul cu prețul lui maximal. (Ministrul zicea că dacă nu se vor putea împăca, atunci pune preț maximal și pe lână și pe postav). Fabricanții de postav s'au învoit să plătească lăna mai bine, ca prin aceasta oierii să capete îndemn a crește cât mai multe oi.

Invitare. Joi în 12 l. c. se va serbători din partea bisericii ort. române amintirea *arhiepiscopului și mitropolitului Andrei Șaguna* din prilejul împlinirii a 50 ani dela moartea lui. Majestatele Lor și Casa Regală vor binevoi a lua parte la această serbare, precum și Mitropolitul-Primat, episcopii bisericii ortodoxe, miniștri și alte persoane însemnate ale vieții publice.

Populațiunea Sibiului în a cărei sân a viețuit și lucrat marele prelat, A. Șaguna, încă e datoră în primul rând să participe la această serbare, care prin prezența Majestaților Lor primește un caracter deosebit de solemn.

Deci îmi permit a face rugămintea cătră toți proprietarii de case și îndeosebi cătră locuitorii străzilor principale, să împodobească ferestrele și casele în ziua serbării cu steaguri, covoare, verdeață și flori și prin aceasta să dea orașului și străzilor un caracter solemn.

Sibiu, la 9 Iulie 1923.

Primarul orașului.

Se sloboade exportul pieilor de oaie și de miel. Avându-se în vedere că avem în țară belșug de aceste piei, se vor slobozi la export o jumătate de milion piei de oaie și jumătate milion piei de miel. Ceice vor voi să exporteze, trebuie să-și înainteze cererile în termen de o lună la ministrul de comerț, însoțite de un atestat că sunt crescători de oi, sau negustori de piei. După 6 August se va slobozi exportul. Taxa de vamă va fi cam 60 Lei pielea.

Se crede că acest export va ridica prețul pieilor de oaie și de miel.

Exportul ouălor stă pe loc din pricina că prețul ouălor a scăzut în străinătate și așa negustorii nu le prea strâng pentru export. La București ouăle se plătesc cu 1'50 — 1'60 Lei bucata.

Cu jidovii am mai rămas noi Români... Din Polonia vine știrea că un sfat al marilor școale (Universități) și al învățământului de acolo a votat «*numerus clausus*» pentru școalele de acolo. Adecă Polonii au zis așa: «iaca voi jidovii sunteți 5 la sută din poporul țării și de aceea vă dăm drept să intrați în Universități în raport cu numărul vostru: tot la 100 de studenți de ai noștri, vor intra 5 de ai voștri».

Acest «*numerus clausus*» a fost introdus și în Austria și Ungaria, iar acum s'a introdus și în Polonia, una din țările cele mai cătropite de jidovi. Noi Românii am rămas acum în coada tuturor. La Universitatea din Cernăuți și din Iași *din 100 de studenți, 70 sunt jidovi și numai 30 Români.* Oare bine-i așa?

Imprumuturi de bani pentru plugari. În Vechiul Regat este așanumita «Casă de împrumut pe gaj» care dă bani împrumut plugarilor cu camătă ușoară. Acum această Casă a hotărât să-și lărgească lucrarea în toată țara și să dea împrumuturi plugarilor de pretutindeni.

Această casă dă împrumuturi ușoare ca să îndemne pe plugari la lucrarea pământului. În anul acesta a hotărât că va da împrumut acelor economi cari samănă grâu, rapiță, cânepă și in. Pentru fiecare hectar sămănat cu grâu, plugarul va putea ridica un împrumut de 800 Lei. Pentru cumpărări de pământ nu se vor da împrumuturi. Despre această Casă de împrumut pe gaj de altcun trebuie că va fi vestit poporul și prin subjașii dela administrație.

Prețul bucatelor. Lipsa de bani se simte și în piața de bucate. Anul trecut pe asta vreme în porturile din Constanța și Brăila se încheiau târguri de grâu și orz nou, dar acum piața e slabă deoarece negustorii n'au bani de ajuns să cuprindă și să strângă bucate. Anul trecut pe asta vreme orzul cel nou se plătea la Constanța cu 42 mii de Lei vagonul, dar acum în urma lipsei de bani se plătește numai cu 36 de mii. Ovăsul se plătește la Constanța cu 39 mii de Lei și porumbul cu 40 de mii vagonul.

Pentru frații de peste hotară. Ministrul școalelor dela București a trimis un ajutor de 200 mii de Lei pentru repararea școalei macedo-românilor din orașul Veria, din Macedonia.

Prețuri din piața Aradului. Grâul cu 450—480 Lei maja metrică, orzul 250, porumbul 375, ovăsul 350 Lei. Prețul vitelor, greutatea vie, 18—20 Lei kilogramul la boi și vaci, 18—19 Lei kilogramul la vițe și 28—29 Lei kilogramul la porci. Ouele 1'20 Lei, laptele 4'50—5 Lei litrul. Prețurile maximale s'au suspendat și de atunci piața este plină ca tot felul de negoț.

Pacostea turbării în județul Alba de jos, a băgat în groază poporul din părțile acelea. Într'un număr trecut am amintit și noi despre calul turbat din Ighiu, care a mușcat 60 de vite, făcând pagubă de milioane. Acum în săptămâna trecută au turbat niște oi în comuna Cucerdea, iar în comuna Țelna niște capre. În hotarul Zlatnei o *vulpe turbată* a mușcat mai multe vite, un semn acesta că turbarea a cuprins și pe dobitoacele sălbatice.

Un câne turbat s'a ivit chiar în piața orașului Alba-Iulia și a mușcat pe alți 4 câni, cari au fost îndată împușcați de polițai. În hotarul comunei Șard, Ighiu și Țelna s'a ivit un câne mare și foarte furios în turbare și a mușcat 4 copii și 3 oameni mari, precum și mai multe vite. Oamenii mușcați au fost duși la spitalul din Cluj, iar vitele mușcate mai rău, au fost omorâte și arse.

Încă doi morți: nu vă suiți pe vârful vagoanelor. Săptămâna trecută s'a întâmplat o nouă nenorocire de tren. Intre Feldioara și Brod (lângă Brașov), coperișul unui pod de cale ferată a decapitat, adecă a tăiat capul alor 2 soldați ce erau pe vârful vagoanelor și a rănit greu pe alți 4. Nu vă suiți pe vârful vagoanelor!

Un om de 118 ani a murit zilele trecute în comuna Ruseni din Basarabia. Il chema Petrea Largută și luase parte la războiul din Crimeia. Până la moarte și-a păstrat sănătatea, vederea, auzul și dinții. Înainte de a muri, un prieten l-a întrebat care-i taina să poți trăi o așa vieță lungă. Bătrânul a răspuns: «să trăiești cumpătat, să te ocupi cu lucrarea pământului, să nu fumezi, să nu bei băuturi îmbătătoare (alcoholuri) să mănânci cumpătat și să dormi cumpătat». Bătrânul se culca seara la 9 și se scula la 5 dimineața și lucra toată ziua.

Noroc neașteptat. În Franța a dat un noroc orb peste locuitorii unui sat dela marginea mării. Anume un pește mare, numit *balenă* sau *chit*, a fost aruncat de valurile mării pe țărm și acolo s'a împotmilit. Lumea s'a adunat ca la minune ca să vadă cum se zbate așa namilă de animal ca să ajungă iară în apă. La urmă apoi sătenii, cari sunt pescari vestiți, au prins și au ucis balena, care era lungă de 12 metri și cântărea 12 mii de kilograme. Din slânina ei se face unsoarea de pește, pielea se folosește la cele mai fine lucruri, iar din dinții ei se fac podoabe alese, și toate acestea la olaltă în zilele de azi fac cât o avere adusă din America.

O țigare plătită cu 20 mii Lei. Un domn călătoria săptămâna trecută cu trenul la București. La gara din Brașov un alt domn se suie în vagonul în care sta el. Se recomandă, aprinde o țigare și îmbie și pe ortacul lui de călătorie. Cel îmbiat aprinde țigara și mult se minunează despre ce țabac bun are noul lui cunoscut. Dar nu trece mult și începe a căsca și apoi adoarme. Când s'a trezit, îi lipseau cele 20 de mii din buzunar. Adecă domnul care se suise în vagon, fusese un punșac care l-a adormit cu o țigare plină cu materii adormitoare. «Țigara cea bună» o plătișe cel păgubit cu 20 mii de Lei. Cam scump!

A călătorit acățat sub tren până la Paris. Un muncitor din București auzind că la Paris se plătesc foarte bine lucrătorii și-a pus de gând să meargă și el la lucru acolo. Dar cum n'avea parale de drum, s'a gândit una și bună. S'a acățat sub un vagon accelerat ce pleca la Paris și în 3 zile a fost acolo. Mai târziu la fabrică s'a aflat că n'are pașaport și a fost trimis la consulatul român unde el însuși a spus cum a intrat în Franța «fără pașaport».

Mulțămită.

Neputând mulțami separat tuturor prietenilor și cunoșcților, cari ne-au exprimat sincere condoleanțe și au manifestat cu flori simțirea lor duioasă, prin perderea iubitei noastre soții, mamă, fică, soră și bunică: *Ana Mann*, le exprimăm pe calea aceasta adâncă mulțămă.

Familia.

Expoziție de pictură.

Miercuri, în 11 Iulie crt
se va deschide în seminarul 1-1
Andrei Șaguna (sala Nr. 12)

Expoziția pictorului Dan Talomițeanu

absolvent al Academiei Verona (București).

Expoziția se va ține deschisă până la
30 Iulie în toate zilele dela 9-12 și 3-7.

Primul atelier românesc pentru reparaturi

în care pe lângă prețurile cele
mai convenabile se reparază
tot felul de mașini precum:

**Motoare, Automobile, Ba-
toze, Locomobile, Mori**

și tot felul de Mașini agricole.

Atelierul se află în:

Sibiu, Târgul vitelor vechiu Nr. 4.

Pentru numeroase comenzi se roagă
cu stimă: [107] 2-3

Frații Simtion și Bedelean.

CAUT UN POST

de morar, având
acte în bună regulă.

Adresa: **Costea**

Avram comuna Richișdorf Nr. 52, posta
Biertan (județul Târnavei mari). [111] 1-3

Cine știe ceva

de feciorul **Dimitrie Secoșan**, fost soldat
în armata austro-ungară, Reg. 2/II, dispărut în lup-
tele dela Ocna-Tata din Bucovina în anul 1916,
9 Maiu — să înștiințeze pe **Emilia Secoșan** posta
Aliuș județul Timiș. (83) 2-

Vizitați!**Prima piatrărie românească**

unde se află Cruci și Monumente de tot soiul.

== Prețuri moderate. ==

Cu stimă **IOAN CHIDU**,

măstru piatră,

(54) 13-20

Sibiu, str. Podului 7/a
(lângă biserica gr.-cat.)

**Cel mai mare depozit de
Mașini de bucatărie**

== (cuptoare pentru cină), ==

neîntrecute în soliditate și construcție per-
fectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra
focului și spargerii, pentru cari dau deplină
garanție, se află totdeauna gata cu prețurile
cele mai moderate la (97) 4-29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcătușerie de construcție,
Sibiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușteriței) 34.

**ATELIER SPECIAL
DE PICTURI DE FIRME**

precum și specialități de lu-
struire de mobile și binale
în colori de ulei, lac și Email.

(63) 7-25

N. Tălmăcean,

Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Furnizor al Curții

Regale române

Blănăria I. STEFLEA

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 18

Ultima modă în:
Baltoane, Boauri, Scongs,
Vulpi albe, grie, Alaska.

Mare alegere în:
Piei străine și indigene.

Pentru soliditate garantez.
(103) 2-2

Spuneți

întotdeauna când
comandați sau
cumpărați ceva,
că ați citit inse-
raturile sau publi-
cația în „LU-
MINA SATE-
LOR“.

COMPANIA ANGLO AMERICANĂ

FURNIZORII CURȚII REGALE ROMÂNE

Sucursala SIBIU, Piața Unirii Nr. 10.

Telefon 180.

Adresa Tel.: Angloco.

Tot felul de motoare și mașini de industrie, unelte și armături. — Tuburi. — Compartamente de
bale complete. — Toate materialele de funcțiune ca: coarde de astupătoare și table, curele etc.

EXPOZIȚIA DE MAȘINI PERMANENTĂ. — MAȘINI DE CUSUT.

Întreprinderea cea mai mare din România în bransa aceasta. (105) 2-2
— Reprezentanța generală acelor mai distinse fabrici germane.

AUTOMOBILE: MERCEDES și STOEVEER.

PFORZHEIM.

BUCUREȘTI.

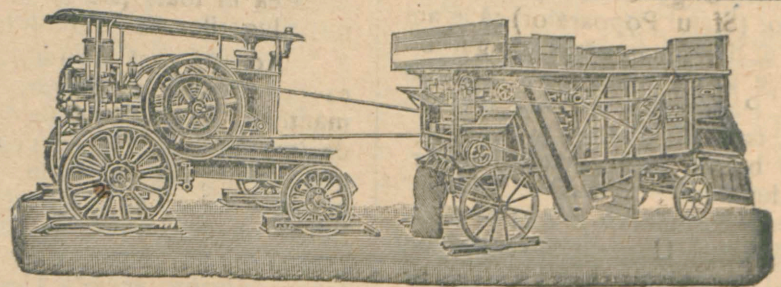
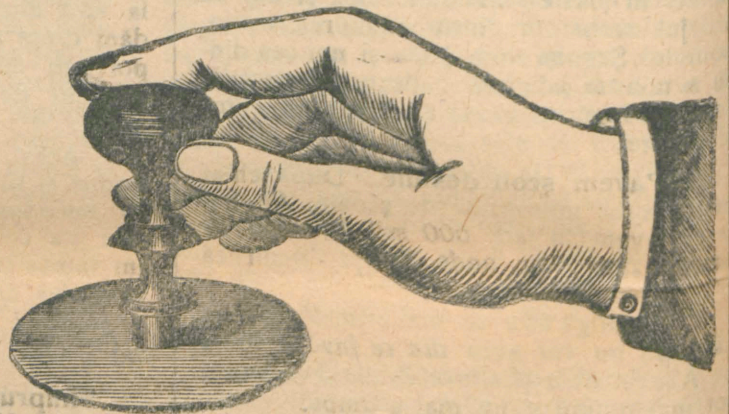
Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

Sibiu, str. Tribunei Nr. 14.

Execută tot felul de stampile
din cauciuc, diferite meda-
lioane, precum și sigile din me-
tal pentru sigilarea în ceară,
mașini de numerotat și cu data
zilei din metal și orice lucrări
ce se țin de bransa aceasta.

Comandele să se adreseze
la „**Librăria arhidiecezană**“,
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 45
sau direct la fabrică. (102) 2-

La cumpărarea!

Garniturilor de treerat cu motor

numai depindeți de străinătate!

Noi furnizăm garnituri de treerat de fabricațiune proprie în execuție prima, asi-
milare construcțiilor scumpe din străinătate, cu garanție îndelungată și condi-
țiuni avantajoase. Garniturile noastre de treerat cu lagăre, cu bile de precizie
au avut peste tot un succes strălucit.

!! Se pot vedea oricând în fabrica noastră. !!

O întrerupere de funcțiune este exclusă, deoarece
toate părțile de rezervă se pot furniza prompt.

:: La cerere ofertă detaliată gratis! ::

„SCHIEB“, FABRICĂ DE MAȘINI S. P. A.

SIBIU, strada Sării Nr. 35-37. [101] 1-3

◆ Cetiți și răspândiți „Lumina Satelor“. ◆